

Cultuureducatie in verbinding - op vso-scholen in Breda

SUBSIDIEAANVRAAG

Fase 2 - Vso Pro

NIEUWE
VESTE

nieuweveste.nl

Samenvatting

Met drie vso-scholen passend, vakoverstijgend aanbod ontwikkelen:

- Door de leerling en diens leefwereld centraal te stellen in de ontwikkeling en uitvoering van het aanbod.
- Met kunst- en cultuureducatie werken aan gelijke kansen voor alle kinderen in Breda.
- Bevorderen van het creatief vermogen van de leerlingen door middel van dans, theater, muziek of filmeducatie.
- Leerlingen hun eigen stem leren ontdekken en ontwikkelen via kunst en cultuur.

Door de ontwikkeling van het aanbod en door kennisdeling meer expertise ontwikkelen:

- Totstandkoming van een duurzame samenwerking tussen scholen en aanbieders.
- Aanbieders begeleiden in ontwikkeling van aanbod voor gespecialiseerd voortgezet onderwijs.
- Vso-scholen helpen begrijpen wat kunst- en cultuureducatie kan betekenen voor de (brede) ontwikkeling van hun leerlingen.
- Eenheid en samenhang brengen in het aanbod voor vso-scholen in vorm, opbouw en onderliggende methodiek.
- Aanbod na afloop aanbieden voor alle vso-scholen via het gezamenlijke platform Educatiewijzer Breda.

Aanleiding

Nieuwe Veste heeft in Breda de opdracht om de cultuursector en het onderwijs samen te brengen. Met CmK4 is besloten de vso-scholen mee te nemen in de CmK-aanpak. Hiermee spelen we in op de ontwikkelingen en wensen van het onderwijs en de gemeente waar vmbo-onderwijs een speerpunt is. Dit betekent dat we met de scholen kijken naar hoe ze een visie kunnen vormen en programma samenstellen met cultuureducatie voor hun leerlingen.

In de aanloop van deze aanpak is door drie scholen de wens uitgesproken voor meer passend aanbod voor hun vso-leerlingen. Voor het organiseren, ontwikkelen en uitvoeren van impulsen is geen budget beschikbaar binnen de CmK4-begroting. Daarom is deze aanvraag uitgewerkt. Het ontwikkelde aanbod wordt na afronding opgenomen in het reguliere aanbod en gepresenteerd op het platform [EducatiewijzerBreda.nl](https://educatiewijzerbreda.nl), zodat alle v(s)o-scholen in Breda het kunnen inzetten.

De scholen hebben aangegeven dat ze hun kunst- en cultuurprogramma willen verbreden en verdiepen. De afgelopen jaren zijn de scholen al met beeldend en kunst en technologie aan de slag gegaan en dit heeft ondertussen een vaste plek in hun programma gekregen. Dat smaakt naar meer.

Zo willen scholen:

1. Cultuuronderwijs een grotere, vaste plek geven in het curriculum, onder andere door deze vakoverstijgend aan te bieden met burgerschap en Nederlands.
2. Vso-leerlingen gelijke kansen bieden om zich creatief te ontplooiën. Er is te weinig passend aanbod, gericht op de diverse doelgroepen van het vso. Vso-leerlingen hebben andere behoeftes, activiteiten moeten worden afgestemd op de verschillende typen vso-leerlingen.
3. Investeren in duurzame samenwerkingen tussen scholen en culturele aanbieders om tot passend aanbod te komen dat geschikt is voor hun (voornamelijk autistische) leerlingen.
4. De kvv-docenten van de scholen zijn vaak docenten beeldend. Ze missen kennis over muziek, theater, dans en filmeducatie. Ze vinden het belangrijk dat de leerlingen ook kennis maken met deze disciplines. De wens is dat er workshops worden ontwikkeld voor een voorbereidende les op school om leerlingen voor te bereiden op een receptieve activiteit. Ook om te voorkomen dat de activiteit niet te spannend/onverwachts is voor de leerlingen en de activiteit niet goed bij ze kan landen.

Inhoud van het project

Vanuit de gesprekken met de scholen en aanbieders zagen we overlappende doelstellingen. Daarom hebben we besloten de vragen te bundelen. Naast het effectief inzetten van intermediairs zorgen we voor samenhang en het breder ontwikkelen van het aanbod. Zo maken we beter gebruik van de expertise en creëren we meer draagvlak in het onderwijs, de drie scholen horen bij dezelfde koepel.

Overkoepelend hoofddoel:

Bevorderen van het creatief vermogen van de leerlingen. Leerlingen stimuleren om via dans, theater, muziek of filmeducatie hun stem te ontdekken en ontwikkelen.

Subdoelen:

- De vso-leerlingen een gelijke kans bieden om zich creatief te ontplooiën.
- Ontwikkeling van passend aanbod voor de vso-leerlingen, rekening houdend met de (on)mogelijkheden van de doelgroep én de school.
- Cultuuronderwijs inzetten voor sociaal-emotionele ontwikkeling, vakoverstijgende koppelingen, zoals burgerschap, Nederlands en digitale geletterdheid.
- Investeren in duurzame samenwerkingen tussen scholen en culturele aanbieders.

Bij het uitwerken van de opdracht is de vraag van de school leidend en worden de kerndoelen hieraan gekoppeld. Zo werken we aan betekenisvolle programma's. Bovenaan staat het bevorderen van cultuureducatie en de ontwikkeling van het creatief vermogen. Besloten is dat Wicked Arts Education de onderlegger wordt. Deze methode sluit goed aan bij de wensen van de scholen, activiteiten koppelen aan maatschappelijk thema en de belevingswereld van de leerlingen. Zo zorgen we voor een gezamenlijk kader en heldere (leer)lijnen.

Om de kwaliteit te waarborgen voor het ontwikkelen van de programma's en voor de borging op de scholen is het belangrijk deskundigheidsbevordering eraan te koppelen. Hiervoor reserveren we budget. Bij het uitwerken van de programma's met de scholen en aanbieders wordt bepaald wat het meest relevant is. Te denken valt aan:

VTS – reflecterend vermogen, Wicked Arts – vertaalslag naar eigen lessen en/of opdrachten of Art based Learning.

Visieontwikkeling

In gesprekken met de scholen zien we dat de cultuurcoördinator een aardig beeld heeft over hoe cultuureducatie een rol kan spelen op school en voor haar leerlingen. De uitdaging zit hem in het meekrijgen van de collega's en soms van het bestuur. Zij geven aan dat ze in eerste instantie collega's willen laten ervaren wat cultuureducatie kan betekenen aan andere vakken zoals Burgerschap en Nederlands en wat het de leerlingen brengt.

Door het organiseren van de proeverij, het bijwonen van een optreden en/of een voorstelling met daarbij ontwikkelde randprogrammering, willen ze de collega's meenemen en hierover het gesprek met elkaar voeren. Zo willen ze een start maken om een gedragen visie op cultuureducatie binnen de school te krijgen.

In dit project laten we de school EVI invullen bij de start en bij de afronding. Bij de evaluatie nemen we de opbrengsten hieruit mee en kijken we of er behoefte is aan het aanscherpen van de visie en/of een teamtraining of visietraject. Deze kunnen we dan vanuit onze Cmk4-opdracht oppakken.

Dit hebben we in de fasering van het project meegenomen.

De vragen van de scholen vormen de basis van de keuze van de aanbieders en het te ontwikkelen programma. Uit de gesprekken is naar voren gekomen:

Het Berkenhofcollege

Het Berkenhofcollege is een school voor voortgezet gespecialiseerd onderwijs in Breda. De school biedt praktijkgericht onderwijs aan leerlingen van 12 tot 18 jaar met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Om tot ontwikkeling te komen biedt de school extra ondersteuning op cognitief, sociaal-emotioneel en gedragsmatig gebied. Het onderwijs bereidt de leerlingen voor op meedoen aan het arbeidsproces: op de reguliere arbeidsmarkt of via een beschermde werkplek.

De vraag:

- Doorontwikkeling van het ckv-programma waar de afgelopen jaren aan is gewerkt, met activiteiten afgestemd op cognitief beperkte leerlingen.

Doelstellingen:

- De inzet van cultuureducatie gekoppeld aan burgerschap en Nederlands, als onderdeel van het curriculum. Disciplines: theater, dans, muziek en filmeducatie. Verbinding leggen tussen de schoolvakken, kunstzinnige expressie en maatschappelijke thema's en draagvlak creëren bij het team.
- Leerlingen kennis laten maken met de buitenwereld. Mensen in huis halen om het vak ckv te verrijken. En voor de bovenbouw meer buiten de school leren.

Het Brederocollege (havo locaties)

Het Brederocollege havo is een school voor voortgezet gespecialiseerd onderwijs in Breda. Leerlingen tussen 12 en 18 jaar met sociaal-emotionele problemen of psychiatrische problematiek krijgen onderwijs met specifieke ondersteuning.

De vraag:

Doorontwikkeling van het dansprogramma met De Stilte en partners van andere disciplines.

Doelstellingen:

- Totstandkoming van een breed gedragen ckv-programma met verschillende kunstdisciplines.
- Koppeling aan burgerschap, de verhoudingen tussen mensen- emoties, lichaamstaal en communicatie.

Het Ginnekencollege

Het Ginnekencollege is een orthopedagogische onderwijsinstelling binnen Den Hey-Acker, een Rijks Justitiële Jeugd Inrichting. Ze hebben regulier 42 lesweken en in de schoolvakanties breekweken met o.a. sport- en cultuuractiviteiten. Er zijn 98 plekken met een wisselende samenstelling van zo'n 365 leerlingen per jaar. De leerlingen zijn tussen de 12-25 jaar.

De vraag:

Er is het afgelopen jaar een pilot gedaan met filmeducatie tijdens de breekweken. De school heeft nu de wens om filmeducatie door te zetten naar het reguliere lesprogramma en het zo een vaste plek te geven binnen het curriculum.

Doelstellingen:

- Doorontwikkeling van filmworkshops in het reguliere curriculum met een koppeling met Nederlands, burgerschap en digitale geletterdheid. Gericht op zowel actieve als reflectieve filmeducatie.
- Passend aanbod: filmeducatie toegankelijk maken voor alle doelgroepen binnen de instelling.
- Film als expressiemiddel om het verhaal te vertellen via beeldtaal in plaats van geschreven taal. Beeldtaal leren door kritisch te kijken.

De samenwerking

De afgelopen jaren heeft Nieuwe Veste ervaring opgedaan in co-creatie, de Gouden Driehoek. Leidend is hierin het gesprek waarin de intermediair de dialoog stimuleert en faciliteert. Te vaak gaat het mis door aannames en verkeerde verwachtingen. Zeker in het vso is geen school te vergelijken, geen groep hetzelfde en is iedere leerling anders. Dat vraagt om zorgvuldigheid. Elkaar leren kennen door elkaar te ontmoeten het gesprek te voeren en pilots te draaien. We merken dat dit, door dit intensief en nauwlettend te begeleiden, leidt tot meer begrip en inzicht en daardoor een betere samenwerking en betekenisvoller aanbod. De intermediair is de vertaler, de verbinder en de procesbegeleider die beide werelden kent. Met deze aanpak zien we dat de school de waarde van het aanbod beter begrijpt en beter kan plaatsen. De aanbieder ziet het belang van goede afstemming om het aanbod echt toe te spitsen op de leerlingen.

In het proces benaderen we alle aanbieders met een oproep. Waar nodig wijzen we aanbieders hierop, omdat hun profiel en/of werkwijze zou kunnen passen bij de vraag van de school. Vervolgens krijgen de aanbieders van de scholen te horen wat ze wensen en waar ze tegen aan lopen. Daarna vertellen aanbieders in een pitch wat ze doen, waar ze goed in zijn en hoe ze denken een bijdrage te kunnen leveren aan de vraag van de school.

We organiseren een proeverij op de school met de aanbieder(s) waar de school mee wil werken, zodat ze elkaar beter leren kennen en het schoolteam meenemen in het project - het vuurtje aansteken en zo draagkracht genereren.

De scholen bepalen na de proeverij met de intermediair, met welke aanbieder(s) ze in zee gaan. Dan gaan de aanbieder(s) en de school in gesprek om de opdracht te formuleren.

Zodra de opdracht is geformuleerd met de aanbieder en de school, sluiten we met beide partijen overeenkomsten. Wat wordt er van eenieder verwacht? Wat is eenieders rol? Wat is de (gewenste) uitkomst en wat zijn de kosten?

Er zijn een aantal bijeenkomsten: voor het selecteren van aanbieders, het uitwisselen van ontwikkelopdrachten, trainingen en een evaluatie/afsluiting. Hiermee zorgen we voor kennisdeling en vergroting van de expertise van alle betrokkenen. Uit ervaring weten we dat dit de samenwerking onderling stimuleert. Dat leidt tot zinvollere programma's, een steviger netwerk en meer samenhang. In Breda zoeken we naar een goede balans in het aanbod. Niet per se meer, maar meer (in) samen(hang), aanvullend op wat er is en in afstemming met het onderwijs.

Filmhub-Zuid, Special Heroes en De Stille zijn al betrokken in de opzet van deze aanvraag. Op basis van de wens van de scholen worden meer (lokale) aanbieders betrokken. Filmhub-Zuid heeft een provinciale opdracht, maar werkt met lokale cultuurprofessionals. Mooi is dat zij kennis, ervaring en een groot netwerk meenemen. Special Heroes ondergaat noodgedwongen een transitie waarin ze moeten afschalen. We hebben nauw contact met hen en, waar mogelijk, zullen ze de scholen bijstaan met advies.

De leerlingen worden betrokken tijdens de proeverij. Ze worden de testers van het aanbod. In de ontwikkeling van de projecten vragen we hen om feedback door onderdelen te testen in de klas. We gaan in gesprek met de leerlingen over onderwerpen die bij hen spelen om zo aan te sluiten op hun wensen, (ontwikkelings-)mogelijkheden en leefwereld. Dit doen we door samen met de school, de leerlingen en de aanbieder te kijken naar hoe we de leerlingen mee kunnen nemen in het selecteren van een film, voorstelling of concert.

Binnen dit project werken we op allerlei manieren aan **verbindingen**. Door middel van; co-creatie en het samenbrengen van de vragen, leggen we verbindingen tussen scholen en aanbieders; Scholen en aanbieders onderling leren elkaar beter kennen en krijgen meer zicht op elkaars wereld en mogelijkheden; Op scholen worden er vakoverstijgende verbindingen gemaakt; en de intermediairs krijgen steeds beter zicht op hoe ze in de toekomst verder kunnen bouwen aan deze verbindingen. Bovenal maken de leerlingen verbindingen met andere leerlingen van andere scholen, met culturele instellingen en daarmee met de buitenwereld.

Activiteitenplan

In co-creatie met partners en scholen (leraren en leerlingen) wordt er aanbod ontwikkeld, zoals workshops en voorstellingen. Hieraan worden vakken zoals burgerschap en Nederlands gekoppeld. De scholen maken een keuze voor maximaal twee disciplines en kiezen aanbieders waar ze mee gaan samenwerken. Deze aanbieders presenteren zich aan de scholen middels een pitch. Daarna geven ze een activiteit op de scholen aan de leerlingen - een proeverij - om elkaar beter te leren kennen en tot een goede ontwikkelopdracht te komen.

Vervolgens gaat de aanbieder onder begeleiding van de intermediair en in nauw contact met de school het aanbod ontwikkelen. Dit kan bestaan uit een les met een expert in de klas waarbij leerlingen zelf iets onderzoeken en maken, of een les met filmmateriaal waarin de eigen leerkracht met de leerlingen aan de slag gaat met opdrachten. Daarna wordt er een pilot gepland en uitgevoerd, bestaande uit een voorstelling met een voorbereidende les.

In de pilot wordt er door leerlingen, leerkrachten, de experts en de intermediair gereflecteerd op de les/activiteit en wordt er gekeken welke aanpassingen er nodig zijn om het nog beter te laten aansluiten op de leerling. Met de leerlingen kijken we naar een passende vorm middels een kort gesprek of (digitaal) evaluatieformulier. De expert vragen we te evalueren en eventueel een logboek bij te houden. De intermediair organiseert een gesprek met de expert en leerkracht om ervaringen te delen en uit te werken in vervolgcacties.

Het jaar erop krijgen de andere scholen de keuze om een van de door de andere school ontwikkelde programma's uit te proberen. Hiervoor brengt de intermediair de aanbieder en de school samen en wordt bepaald welke aanpassingen nodig zijn om het op die school uit te kunnen voeren, aangezien iedere school zijn eigen pedagogische visie en competenties heeft.

Voor de vso-leerling is een goede voorbereiding essentieel. Onderdeel van dit project is, naast het ontwikkelen van passende workshops en het selecteren van geschikte voorstellingen, het ontwikkelen van materiaal waarmee de leerkracht de leerlingen kan voorbereiden. Dat bestaat uit lesbrieven en introductiefilmpjes. Voortvloeiend uit deze activiteiten wordt er materiaal ontwikkeld waarmee de school de onderdelen aan elkaar kan koppelen en zo een leerlijn uit kan zetten.

Schematisch ziet het er als volgt uit:

Activiteitenplan	
Najaar 2026	Proeverij met aanbieders Scholen maken kennis met de aanbieders door de workshops die zij geven op hun school. Op basis daarvan wordt er in samenspraak met de school het ontwikkeltraject uitgewerkt.
Schooljaar 2026-2027	In co-creatie ontwikkelen en pilotjaar onderbouw Ieder leerjaar krijgt 2 programma's die op elkaar afgestemd zijn. Programma 1: voorbereidende les door eigen docent + een workshop + nagesprek met workshopdocent. Programma 2: voorbereidende les door eigen docent + een workshop + een voorstelling/ film + nagesprek door aanbieder. Onderzoeken wensen voor doorgaande leerlijn burgerschap & cultuureducatie met de scholen.
Schooljaar 2026-2027	Borgingsjaar Herhaling van het eerste jaar met een andere discipline. Uitvoeren van een van de projecten op een andere school dan in het eerste jaar, met aanscherping n.a.v. de evaluatie. Ontwikkelen van een doorgaande leerlijn met aanvullende lessen voor de bovenbouw die de docent zelf gaat geven.

Plan van aanpak

Nieuwe Veste begeleidt het proces, het tijdpad, de doelen en bewaakt de begroting. Zij helpt het onderwijs met het formuleren van de vraag en de aanbieders met het uitwerken van de concepten. Nieuwe Veste zorgt Nieuwe voor begeleiding in de uitwerking, waarbij het onderwijs continu wordt betrokken om zo in co-creatie tot duurzaam aanbod te komen. Aanbieders ontwikkelen het programma en voeren (de pilots) uit. Scholen helpen aanbieders bij het uitwerken van het aanbod door mee te kijken en feedback te geven - van concept tot uitvoering. Hiermee stimuleren we het ontwikkelen van een bredere visie op kunst en cultuureducatie in de eigen organisatie en een gezamenlijke visie in en met de stad.

De school - maar vooral de leerling - staat centraal. Het aanbod moet passend zijn bij de leeftijd, het niveau en de belevingswereld van de jongeren. De docenten en de leerlingen helpen de cultuurprofessional dat de inhoud en aanpak passen bij de jongeren en het curriculum. De deelnemende school speelt een wezenlijke rol in dit traject, door het openstellen van de school en het geven van feedback aan de cultuurprofessional. Ook worden de leerlingen betrokken bij de ontwikkeling. In ruil daarvoor krijgt de school voor een gereduceerd (pilot)tarief activiteiten aangeboden voor haar leerlingen en het team.

Voor dit traject zorgt de deelnemende school voor een contactpersoon, een kunstdocent of cultuurcoördinator die de school vertegenwoordigt:

- is aanwezig bij de bijeenkomsten die worden georganiseerd;
- helpt mee aan de opdrachtformulering voor de cultuurprofessional;
- nodigt de cultuurprofessional uit op school om kennis te maken met de leerlingen;
- geeft input en feedback op de pilot aan de cultuurprofessional;
- werkt mee aan het plannen van de teamtraining;
- dient als sleutelfiguur tussen collega's en directie.

De cultuurprofessional/aanbieder - is de ontwerper en uitvoerder en degene die de vraag van de school vertaalt naar aanbod. De cultuurprofessional wordt betrokken bij het gehele traject en gekoppeld aan een of meerdere scholen. De cultuurprofessional:

- woont de bijeenkomsten bij die ten behoeve van dit project worden georganiseerd;
- stelt zich beschikbaar voor verkennende gesprekken om mogelijkheden te onderzoeken;
- verdiept zich in creativiteitsontwikkeling en kerndoelen kvv;
- ontwikkelt passend, vraaggericht aanbod in co-creatie met de school, leerling en intermediair;
- stemt, met de intermediair en de school de opdracht af en betreft de school bij de ontwikkeling;
- past na evaluatie waar nodig de activiteit aan.

Fase 1 – Docenten maken kennis met de verschillende disciplines.

Er worden activiteiten gepland – de proeverij – met aanbieders om elkaar beter te leren kennen en de ontwikkelopdracht goed te kunnen formuleren.

Hoe gaan we dit doen?

- 0-meting – Er wordt met EVI een 0-meting gedaan, zodat de scholen maar ook wij, zien waar we staan en waar ze heen willen. Dit helpt in de gesprekken, en bij bewustwording, begeleiding en het bepalen welke koers ze willen varen en met wie. De resultaten worden met de intermediair besproken en meegenomen in de aanscherping van het traject. Ook helpt dit om aan het einde van het traject, wanneer ze EVI nog een keer invullen te zien wat het effect is van het traject. Dit wordt meegenomen in het eindgesprek met de school en de aanbieders en opgenomen in de eindverantwoording.
- Een proeverij voor de leerlingen, waarbij scholen kennismaken met verschillende disciplines (film + podiumkunsten). Dit helpt bij het ontdekken welke partners bij de school passen en het enthousiasmeren van het schoolteam.
- Verkennend gesprek – De scholen gaan met aanbieders en de intermediair in gesprek om de mogelijkheden te onderzoeken en de vraag te verduidelijken. Hierbij wordt de evaluatie van de kennismaking meegenomen.
- Deskundigheidsbevordering – In de ontwikkelgesprekken met de school kijken we wat er nodig is om de docenten te helpen bij het zelfstandig uitvoeren van de lessen. Met aanbieders kijken we welke aanvullende kennis zij nodig hebben om hun materiaal in het kader van Wicked Arts te kunnen ontwikkelen en de vertaling naar het vso te kunnen maken.
- Selectie – Aan het eind van fase 1 organiseren we een bijeenkomst waarbij de scholen een of twee partners kiezen. Bij voorkeur een aanbieder met actief en een aanbieder met receptief aanbod, om leerlingen breed kennis te laten maken met een discipline. Daarbij is het een vereiste dat het (te ontwikkelen) aanbod aansluit op burgerschapsthema's die in overleg met scholen worden bepaald.

Fase 2 – In co-creatie gezamenlijk ontwikkelen

- Co-creatie – De scholen gaan in co-creatie met een of twee aanbieders aan de slag. Aanbieders verkennen de wensen van de scholen en waarmee ze rekening moeten houden: type leerling, locatie, ervaring, enz. Om zo met hun te ontwikkelen aanbod goed aan te sluiten aan de doelen van de school en de ontwikkeling van de leerling.
- Ontwikkeling – De aanbieders gaan programma's voor de school ontwikkelen met de methode Wicked Arts Educatie.
- Pilotronde 1 – De ontwikkelde programma's worden getest op de scholen.
- Evaluatie – De programma's worden na afloop kwalitatief geëvalueerd doormiddel van gesprekken tussen de aanbieders, docenten en leerlingen en in een verslag vastgelegd. Deze worden meegenomen in de verantwoording naar het fonds.

Fase 3 – Een activiteitenprogramma evalueren en aanscherpen.

- N.a.v. de evaluatie van fase 2 wordt het ontwikkelde aanbod aangescherpt.
- Pilotronde 2 – Opnieuw uitvoeren van het (door)ontwikkelde programma, ook op een van de andere deelnemende scholen.
- Evaluatie – De programma's worden door de andere scholen geëvalueerd en dit wordt in een verslag vastgelegd en gedeeld met de aanbieders. Zodat zij waar nodig nog aanpassingen kunnen maken. Hiermee zorgen we ervoor dat het een duurzaam programma wordt.
- Scholen geven aan dat ze behoefte hebben aan lessen die ze zelf kunnen geven voor de bovenbouw die aansluit op het ontwikkelde programma voor de onderbouw. Met scholen en aanbieders ontwikkelen we hiervoor een lesprogramma. Waar mogelijk koppelen we passend bestaand aanbod.

Fase 4 – Traject en ontwikkelde aanbod evalueren en een eventueel vervolg formuleren.

Van alle gesprekken en bijeenkomsten worden verslagen gemaakt.

EVI wordt opnieuw ingevuld door de scholen. De resultaten worden met de school besproken. Heeft het project de school geholpen om de visie op cultuureducatie te verbreden, verdiepen en meer draagkracht in het team te krijgen?

We evalueren met de aanbieders, het proces, de samenwerking en de uitvoering. Wat waren leerpunten, wat zijn aandachtspunten, wat heeft het jouw gebracht.

Ook wordt er een evaluatiebijeenkomst met alle betrokkenen georganiseerd. Welk aanbod is goed bevallen?

Met welke aanbieders willen de scholen de samenwerking zeker continueren?

Dit alles wordt in een verslag vastgelegd en meegenomen in de verantwoording. En de resultaten van het project worden gedeeld met een filmpje .

Aanbod wordt opgenomen in EducatieWijzerBreda, zodat andere scholen dit aanbod ook kunnen afnemen.

In het onderstaand schema de planning van de verschillende fases.

Jaar	Periode	Planning VSO-pro
2026	Sept-okt	Startbijeenkomst scholen en partners - Planning van het project ● - Kennismaking partners - Opzetten proeftuin
2026	Nov-dec	- Proeftuin voor leerlingen met bestaand aanbod. ● - Scholen maken keuze voor een aanbieder voor de co-creatie
2027	Jan-maart	● Ontwikkeling nieuw aanbod met partners naar keuze.
2027	Mrt-jun	Uitvoering pilots ● Onderzoeken wensen lesprogramma voor bovenbouw
2027	Juni-juli	● Tussentijdse evaluatie project
2027	Juni-sept	Bijstelling pilots ● Ontwikkeling lesprogramma bovenbouw
2027	Sept-dec	Uitvoering na bijstelling (borging) ook op andere scholen. ● Uitvoering lesprogramma bovenbouw Breed testen om breder inzet - duurzaam bouwen.
2028	Jan - mrt	- Evaluatie met scholen en partners ● - Schrijven evaluatierapport en verantwoording naar fonds - Delen van filmpje over het project met met andere intermediairs en LKCA.

- Fase 1: Kennismaking
- Fase 2: Ontwikkeling
- Fase 3: Evalueren en aanscherpen
- Fase 4: Evaluatie en kennisdeling

Organisatie

Nieuwe Veste is initiator van het project en stuurt de projectleiding aan. De intermediair VO van Nieuwe Veste zorgt ervoor dat de partijen gemotiveerd blijven en bewaakt de kwaliteit, door ondersteuning te bieden bij de ontwikkeling en samenwerking.

Nieuwe Veste stelt een projectteam samen en maakt hiervoor capaciteit vrij.

Basisteam:

- Teamleider cultuureducatie is opdrachtgever en zorgt voor het bewaken van de grote lijnen, de gemaakte afspraken tussen de partijen en legt verbindingen met andere projecten.
- Intermediair vo is de projectcoördinator en is verantwoordelijk voor de uitvoering van het traject en stuurt op samenwerking tussen de partijen, organiseert de bijeenkomsten en bewaakt de voortgang en de begroting.
- De intermediairs van Kunst en Cultuur op School bieden vanuit hun expertise en netwerk ondersteuning om zo de inhoudelijke kwaliteitsbewaking te waarborgen.
- Een projectondersteuner ondersteunt de projectcoördinator in het proces en ontwikkelt lessen voor de lesprogramma's, koppelt de lessen aan elkaar en verbindt deze met CKV en - wanneer aan de orde - met andere vakken om te komen tot een geheel.

Brede ondersteuning vanuit de organisatie

Financiën: adviseert en ondersteunt bij het uitwerken van de begroting en financiële kaders.

Communicatie: helpt met het vormgeven van promotiemateriaal.

Facilitair: helpt met het organiseren van benodigde materialen bij de workshops en bijeenkomsten.

Evenementen: ondersteunt bij de organisatie van bijeenkomsten in huis.

Projectbureau: zorgt voor administratieve ondersteuning.

Betrokken partners ontwikkelen allemaal een onderdeel van het programma. Een workshop, een educatieve opdracht voor op school, een instructiefilmpje, een docententraining, etc. De projectondersteuner helpt aanbieders wanneer nodig bij het ontwikkelen van hun onderdeel en zorgt ervoor dat het een logisch en samenhangend geheel wordt.

Scholen worden meegenomen tijdens het proces en de ontwikkeling. De kwaliteit van het aanbod, de aanbieder en het proces wordt tijdens het proces regelmatig getoetst bij de school, kunstdocent en testklassen. Zij geven input en feedback op de ideeën & plannen en testen in de ontwikkelfase de producten.

De intermediair is verantwoordelijk voor het plannen van bijeenkomsten, voeren van inhoudelijke gesprekken, vinden van culturele professionals, formuleren van activiteitskaders, begeleiden van het proces, organiseren van scholing, aansturen van productontwikkeling, delen van opbrengsten, beheren van de begroting, communicatie met partners en afstemming met de projectleider over de voortgang. De teamleider VO is verantwoordelijk voor het bewaken van het proces en de financiën.

Verantwoording

Nieuwe Veste informeert wanneer nodig tussentijds over de voortgang en eventuele wijzigingen voorleggen. Ter afsluiting wordt een verslag uitgewerkt waarbij de evaluaties met scholen, aanbieders en leerlingen van het gehele traject worden meegenomen.

Er wordt een beeldverslag gemaakt van de ontwikkelde projecten. De ervaring leert dat dit goed werkt ter inspiratie voor andere scholen, aanbieders, leerlingen en betrokkenen.

Cultuurcodes

Fair Practice Code

Nieuwe Veste heeft een oproep uitgezet naar alle aanbieders in Breda die passen binnen het profiel podiumkunsten om deel te nemen aan dit traject. We hebben een briefing met een uitnodiging voor een eerste verkennende bijeenkomst georganiseerd. Hier hebben vijf partners op gereageerd, later zijn nog twee partners aangesloten.

Voor de betaling van de aanbieders aan dit traject hebben we één lijn getrokken die in een contract met de aanbieders wordt vastgelegd. De hoogte van de bedragen komt overeen met de bedragen die Nieuwe Veste hanteert voor ZZP'ers die werkzaamheden verrichten in opdracht van Nieuwe Veste Onderwijs. Bij Nieuwe Veste staan samenwerking en transparantie hoog in het vaandel. Bij dit subsidietraject zijn de vso-scholen en culturele partners in Breda vanaf het begin betrokken en meegenomen in deze subsidieaanvraag, om te komen tot een gedragen product.

Code Diversiteit & Inclusie

Een onderdeel van het traject is gericht op creatieve beroepsoriëntatie. Werken in een theater of poppodium is voor veel vso-leerlingen geen vanzelfsprekende beroepskeuze. Ze kiezen eerder voor economie of de zorg. Dat is zonde, want juist deze jongeren kunnen de theater- en muziekbranche meer divers maken. Ze kunnen meedenken met het beleid en de programmering en ervoor zorgen dat de drempel wordt verlaagd voor andere vso-jongeren - ambassadeurs voor de vso-jongeren.

Nieuwe Veste heeft een basis gelegd het werken in co-creatie met het culturele veld en het onderwijs. We zien een stevig fundament ontstaan waarmee we steeds beter een divers, kleurrijk en passend cultureel klimaat neerzetten voor het onderwijs en de Bredanaar. Dit is ook een duidelijke behoefte van de vso-scholen: meer diversiteit en pluriformiteit in inhoud, vorm en uitvoerders. Dit doen we door aandacht te vragen bij de aanbieders en in ons netwerk actief op zoek te gaan, zo nodig buiten de Bredase grenzen. We vragen partners om specifiek aanbod te ontwikkelen dat hieraan voldoet.

Begroting

We vragen voor dit project bij het Fonds voor Cultuurparticipatie € 65.000 inclusief btw. aan en bij Meer Muziek in de klas € 10.000, - inclusief btw. (10-03-26 - Deze is toegekend.)

De kosten zijn opgebouwd uit operationele kosten, uitvoeringskosten en coördinatie van de proeverij en fase 1 en 2. Denk aan organisatiebenodigdheden, lonen, onkostenvergoedingen van gastsprekers, promotie.

De ontwikkeling van een lesprogramma voor de bovenbouw om het programma te borgen bekostigen we uit deze regeling. De uitvoering wordt door de docenten gedaan, daarvoor zijn geen extra middelen nodig.

Eventuele activiteiten die de school hierbij zou willen inzetten is voor rekening van de scholen.

De subsidie komt vooral ten goede aan ontwikkeling en de uitvoering, waarbij centraal om meer passend cultuuraanbod van hoge kwaliteit voor Bredaase vso-scholen aan te bieden.

Van de scholen en aanbieders wordt een (tijds)investering gevraagd. De coördinatie, planning en het bijwonen van inspiratie bijeenkomsten en overleggen is voor eigen rekening. Daarnaast betalen scholen een bijdrage voor de uitvoering van de pilots. Het is de bedoeling dat de scholen de lesprojecten jaarlijks opnemen in hun programmering.

De financiële investering is in het eerste jaar hoger vanwege de ontwikkeling van lesprogramma's. De kosten worden lager in het tweede jaar. Voor aanpassingen na de pilotfase- het eerste jaar reserveren we budget.

De scholen moeten de kosten voor eventuele buitenschoolse activiteiten (zoals theaterbezoeken, workshops in de klas en naschoolse programma's) zelf bekostigen.

De uren voor de overkoepelende coördinatie van dit project worden grotendeels gedekt door Nieuwe Veste.

De Intermediair VO begeleidt, adviseert en ondersteunt aanbieders en scholen en stuur de projectondersteuner aan.

De scholen ondersteunen de aanbieders bij het ontwikkelen van de projecten en investeren daarmee ook in capaciteit.

De financiële afdeling van Nieuwe Veste adviseerde bij het uitwerken van de begroting en financiële kaders.

Bij vragen kan er contact opgenomen worden met de aanvrager.

Annette Truijens: a.truijens@nieuweveste.nl.

Kunst & Cultuur op School Breda

onderwijs@nieuweveste.nl

